

7. Вчитель має приділяти важливу увагу прищепленню учням корисних звичок та надавати поради з використання електронних пристроїв, наприклад, користування смартфоном у режимі «нічного світла», регулювання яскравості екрана тощо.

8. Якщо вчитель помічає, що у когось з учнів є проблеми зі здоров'ям очей, то необхідно негайно звернутися до батьків та порадити їм піти до лікаря для перевірки зору.

Отже, вчитель повинен досконало володіти методами та прийомами профілактики зорового напруження, що сприяють збереженню зорового аналізатора та опановувати певні валеотехнології.

Список використаних джерел:

1. Амбліопія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doc.ua/ua/bolezn/ambliopiya>
2. Астигматизм – що це за хвороба, причини, симптоми і лікування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dobrobut.com/ua/med/c-astigmatizm-cto-eto-za-bolezn-priciny-razvitia-simptomy-i-licenie>
3. Далекозорість – що це таке, причини розвитку, лікування і корекція. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dobrobut.com/ua/med/c-dalnozorkost-cto-eto-takoe-priciny-razvitia-licenie-i-korrekcia>
4. Клопоцька Н. Г. Як перемогти короткозорість? / Н. Г. Клопоцька // Країна знань : Науково-популярний журнал для юнацтва. – К. : 2008. – № 5. – С.35-37.
5. Косоокість. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ocular.com.ua/treat/kosookist/>
6. Найуразливіша категорія населення щодо погіршення зору. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/301135>
7. Профілактика порушення зору у дітей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://majestic.org.ua/profilaktika-porushennya-zoru-u-ditej/>

ЛЮДИНОЗНАВЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МЕНЕДЖЕРА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ

Бабенко І. В., Захарова В.В.

Полтава, Україна

«...Визнання людини у нашому суспільстві «мірилом усіх речей» актуалізує важливість ролі керівника навчального закладу та його людинознавчої компетентності у процесі оновлення шкільної освіти», – переконана вітчизняна науковиця Л. В. Вознюк [3]. Адже якщо надзвичайно важливими ознаками справді компетентнісного управління ми називаємо здатність освітянського менеджера згуртовувати навколо себе і своїх творчих ідей педколектив, креативно реалізовувати їх у життя, спрямовувати його на особистісно зорієнтований підхід буквально до кожного учасника навчально-виховного процесу, активно сприяти гармонізації міжособистісних стосунків, тобто бути і формальним, і неформальним лідером водночас, то це і є прямими ознаками того, що такий управлінець посеред різних компетентностей, котрими володіє, має і цілком достатньо розвинену людинознавчу – без перебільшення – головну, центральну за своєю суттю [2].

І така компетентність менеджерів освіти набувається, зазвичай, роками, а далеко не тільки під час навчання в ЗВО. В основному – через щоденну практику життя, соціумний розвиток особистісних психологічних якостей [5]. Тому, безперечно, допомагає і метод, який нині стає дієвим гаслом перш за все педагогіки: «Освіта – протягом усього життя!», оскільки, хто, як не педагог, має постійно вчитися, самовдосконалюватися, адже увесь світ у XXI ст. змінюється карколомно, а перш за все – діти, як найбільш чутлива до всього нового частка людського соціуму. Допитливий розум педагога у нелегких психолого-педагогічних колізіях менеджменту звертається за розвідками з цього питання, за практичними порадами до наукових джерел. Та виявляється, незважаючи на досить велику кількість досліджень компетентностей, загалом, і компетентностей у педагогіці, зокрема, питання взаємозв'язку лідерства з людинознавчими якостями менеджерів, у тому рахунку – й освітніх, висвітлюється сучасними науковцями явно недостатньо. Між тим, формування комплексу компетентностей з людинознавчою – як центральною, на думку А.А.Грушевої [4], необхідно майбутньому спеціалісту од педагогічного менеджменту задля адекватного виконання професійних завдань, для інтегрованих навколо саме цієї компетентності певних особистісних якостей, перш за все – етичних, особистісних норм поведінки, котрі забезпечать успішне управління дуже різними людьми. І тут величезну позитивну роль відіграють такі якості лідера як здатність до емпатії, непідробного інтересу до потреб людей та їх почуттів, вдалій кооперації зусиль колективу, групової роботи, до дієвої турботи про розвиток своїх власних здібностей та здібностей членів педколективу, учнівського, батьківського; відповідальність, і перш за все – перед самим собою – за втілення власних ідей та ідей інших людей стосовно своєї організації, зокрема, та соціуму, загалом; уміння допомагати й підтримувати оточуючих; відкритість і здатність до втілення у життя новітніх ідей, щира готовність експериментувати; соціальна компетентність при реалізації власних цілей у живоплинному конкурентному середовищі.

Якщо, досліджуючи специфіку професійної діяльності менеджерів і виокремлюючи структурні компоненти професійної компетентності майбутніх менеджерів організацій, Л. В. Афанасьєва називає: функціональний компонент, а його складовими компетентностями: економічну, професієзнавчу, управлінську, прогностичну, контрольну) і особистісний компонент, який, за суттю своєю, – глибинно-лідерський (компетентності – мотиваційно-вольова, рефлексивна, морально-духовна), то соціальний компонент з його складовими компетентностями, а саме: комунікативною, іншомовно-комунікативною, інтеркультурологічною, компетентність у подоланні міжособистісних-колегіальних, корпоративних та іншого роду конфліктів в освітньому закладі, в освітньому просторі загалом) – ставиться нею на центральне місце [1, с. 7]. І цей автор не поодинокий у таких своїх наукових розвідках: безліч дослідників справедливо, як на нашу думку, припускають: саме мистецтво міжособистісного спілкування, тобто в основному неконфліктне, здатність до постійної самооцінки, вміння робити правильні висновки з конфліктів, –

то щонайважливіший фактор успіху менеджерів, а особливо – освітніх, адже левову частку часу вони витрачають на комунікацію одне з одним, з вищим керівництвом, з педколективом (а це, в основному, – педагогині – люди, як правило, зі складною психікою), вихованцями (велика частка котрих – підлітки), їхніми батьками.

Вміння вдало користуватися інформаційно-комп'ютерними технологіями задля безпечного спілкування у мережах інтернету – то також аспект сучасної людинознавчої компетентності лідера освітньої організації, бо це – володіння мистецтвом налагодження специфічних зовнішніх зв'язків [6].

Відтак, підсумовуючи, скажемо, що найважливішою компетентністю лідера в освіті є саме людинознавча – як центральна складова його лідерської суті.

Список використаних джерел:

1. Афанасьєва Л. В. Формування професійної компетентності майбутніх менеджерів організацій у процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін : Автореф. дис. ...канд. пед. наук. Спец. 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти. Кіровоградський держуніверситет ім. В. Винниченка. 2013. 20 с. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Nz_p_2012_112_9 (дата звернення: 11.02.2023).
2. Бех І. Д. Компетентнісний підхід як освітня стратегія. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/8772/1/534%20Бех.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
3. Вознюк Л. В. Роль менеджера освіти в оновленні сучасної школи. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2013/8_1/visnuk_28.pdf (дата звернення: 14.04.2023).
4. Грушева А. А., Пілевич О. А. Формування управлінської компетентності у культурно-освітньому середовищі вищого навчального закладу : Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. 2017. Вип. 16. С. 203 – 207. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2017 (дата звернення: 17.05.2023).
5. Мазаракі А. А., Ткаченко Т. І. Компетентнісна модель менеджера в галузевих стандартах вищої освіти України. Науково-методичні підходи до викладання управлінських дисциплін в контексті вимог ринку праці : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 11 – 12 квітня 2013. У 2 т. Дніпро, Біла К.О. 2013. Т. 1. С. 3-5.
6. Яценко О. М. Лідерські якості в структурі складових компетентностей менеджерів. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/51a8eccc-1531-4c0f-882c-f97619afc11a/content> (дата звернення: 12.03.2023).